Antepartum Dönem Fonksiyonel Durum Envanteri

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Antepartum Dönem Fonksiyonel Durum Envanteri*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16912

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Antepartum Dönem Fonksiyonel Durum Envanteri (AFDE), gebelik süreci boyunca kad?nlar?n günlük ya?am aktivitelerinde (GYA) deneyimledikleri fonksiyonel k?s?tl?l?klar? ve statülerini de?erlendirmek üzere uyarlanm?? psikometrik bir ölçektir. Bu envanter, gebelikten sonraki fonksiyonel statü kavram?n? esas alarak, bireyin ev içi, sosyal, mesleki ve ki?isel bak?m gibi alt? temel alandaki i?levselli?ini kapsaml? bir ?ekilde ölçmeyi amaçlamaktad?r. AFDE'nin Türkçe geçerlilik ve güvenilirlik çal??mas? 2014 y?l?nda Özkan ve arkada?lar? taraf?ndan tamamlanm??t?r, bu da ölçe?in Türk popülasyonunda kullan?ma uygunlu?unu göstermektedir. Ölçek, toplam 44 madde ve alt? faktörlü bir yap?ya sahiptir.

Anahtar Kelimeler

Antepartum, Gebelik, Fonksiyonel Durum, Psikometrik Özellikler, Uyarlama, Yap? Geçerlili?i, Do?um Öncesi Dönem.

Yazarlar

Özkan, S., Demirhan, H., Ç?nar, ?. Ö., Sevil, Ü., ve Alata?, E.

Amaç

Antepartum Dönem Fonksiyonel Durum Envanterinin (AFDE) temel amac?, gebelik dönemindeki kad?nlar?n fiziksel ve psikososyal durumlar?nda meydana gelen de?i?ikliklerin günlük fonksiyonel durum üzerindeki etkilerini standart ve objektif bir araçla belirlemektir. Bu ölçüm arac?, gebelerin hangi ya?am alanlar?nda (örne?in ev i?leri, sosyal kat?l?m, öz bak?m) zorluk ya?ad???n? tespit ederek, sa?l?k uzmanlar?n?n bireyselle?tirilmi? bak?m ve müdahale planlar? geli?tirmesine olanak tan?r.

Ölçek, gebelik ilerledikçe artabilecek fonksiyonel ba??ml?l?k düzeylerini izlemek ve risk alt?ndaki gebeleri erken dönemde belirlemek için tasarlanm??t?r. Türkçe uyarlamas?, kültürleraras? farkl?l?klar? dikkate alarak ölçe?in Türkiye'deki gebeler aras?nda güvenle kullan?lmas?n? sa?lam??t?r.

Yap?

AFDE, gebelik döneminde fonksiyonel statüyü ölçen çok boyutlu bir yap?y? temsil eder. Ölçe?in teorik çerçevesi, fonksiyonel statünün sadece fiziksel yeterlilikten ibaret olmad???n?, ayn? zamanda sosyal rollerin ve ki?isel sorumluluklar?n yerine getirilme kapasitesini de içerdi?ini varsayar. Ölçek, fonksiyonel statü kavram?n?n alt? ana boyutunu kapsamaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Bu alt? boyut, gebelik sürecindeki bir kad?n?n günlük ya?amdaki temel faaliyetlerini ve sorumluluklar?n? yans?tmaktad?r:

Ev ?çi Faaliyetler
Sosyal ve Toplumsal Faaliyetler
Çocuk Bak?m? Faaliyetleri
Öz Bak?m Faaliyetleri
Mesleki Faaliyetler
E?itim Faaliyetleri

Geçerlik

AFDE'nin Türkçe uyarlamas? için yap? geçerlili?inin de?erlendirilmesi, ölçe?in alt ölçek yap?s?n?n incelenmesi yoluyla gerçekle?tirilmi?tir. Yap?lan analizler, ölçe?in gebelikten sonra fonksiyonel statü ifadesini alt? farkl? boyutta ba?ar?l? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermi?tir.

Bu çal??ma, ölçe?in teorik yap?s?n? destekler nitelikte olup, belirlenen alt? boyutun (ev içi, sosyal ve toplumsal, çocuk bak?m?, öz bak?m, mesleki, ve e?itim faaliyetleri) gebelikteki fonksiyonel k?s?tl?l?klar? temsil etme yeterlili?ini do?rulam??t?r. Elde edilen bulgular, AFDE'nin amaçlad??? psikolojik yap?y? ölçme konusunda yüksek düzeyde geçerlili?e sahip oldu?unu göstermektedir.

Güvenirlik

AFDE'nin güvenilirlik çal??malar?, zamana kar?? tutarl?l???n incelenmesi amac?yla test-tekrar test yöntemine dayand?r?lm??t?r. Bu analizler, ölçe?in ölçüm sonuçlar?n?n zaman içinde istikrarl? oldu?unu ortaya koymu?tur.

Toplam AFDE puan? için belirlenen test-tekrar test güvenilirli?i katsay?s? 0.99 gibi oldukça yüksek bir de?erde rapor edilmi?tir. Alt ölçekler baz?nda yap?lan incelemelerde ise güvenilirlik katsay?lar?n?n 0.73 ile 0.98 aras?nda de?i?ti?i tespit edilmi?tir. Bu geni? aral?k, ölçe?in tüm alt boyutlar?n?n da kabul edilebilir düzeyde güvenilir ölçümler sa?lad???n? kan?tlamaktad?r.

Faktör Analizi

Antepartum Dönem Fonksiyonel Durum Envanteri, psikometrik aç?dan incelendi?inde 44 maddeden ve alt? faktörden olu?an bir yap?ya sahiptir. Bu alt? faktörlü yap?, ölçe?in yap? geçerlili?i çal??malar?nda do?rulanm??t?r.

Faktörler, gebelik sürecindeki fonksiyonel statünün ayr??m??, ancak ili?kili boyutlar?n? temsil eder. Ölçe?in çok faktörlü do?as?, klinisyenlerin ve ara?t?rmac?lar?n, gebelerin fonksiyonel durumundaki bozulmalar? genel bir skor yerine, spesifik ya?am alanlar?na göre de?erlendirmesine

ARABPSYCHOLOGY.COM

olanak tan?r. Bu, müdahale stratejilerinin daha hedef odakl? geli?tirilmesini sa?lar.

Araç

Test Türü: Uyarlama Ölçe?i (Adaptasyon)

Format: Öz Bildirim Envanteri

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama)

Popülasyon Grubu: Gebeler (Kad?nlar)

Ya? Grubu: Yeti?kin (Do?urganl?k ça??ndaki kad?nlar)

Popülasyon Detaylar?: Gebelik döneminde olan ve do?um öncesi fonksiyonel durumlar?n?n de?erlendirilmesi gereken kad?nlar.

Test Metodolojisi: Ölçek toplam 44 maddeden olu?maktad?r. Derecelendirme, 3'lü Likert tipi bir ölçek kullan?larak yap?lmaktad?r (1'den 3'e kadar puanlama). Yüksek puanlar genellikle daha iyi fonksiyonel durumu veya daha az k?s?tl?l??? i?aret eder.

Anahtar Kelimeler

AFDE, Gebelik, Antepartum Dönem, Öz Bak?m, Ya?am Kalitesi, Güvenilirlik, Geçerlilik, Psikometri, Fonksiyonel K?s?tl?l?k.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Sevgi Özkan

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?il.

Kurum E-posta Adresleri: sozkan@pau.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Pamukkale Üniversitesi, Denizli, Türkiye (Sorumlu yazar?n kurumsal bilgileri temel al?nm??t?r.)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in Türkçe geçerlilik ve güvenilirlik çal??mas? 2014 y?l?nda yay?nlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m? için izin ve ücret bilgileri konusunda sorumlu yazar Sevgi Özkan ile (sozkan@pau.edu.tr) ileti?ime geçilmesi tavsiye edilmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Bu çal??man?n orijinal PDF doküman? a?a??daki adresten indirilebilir: antepartum-donem-fonksiyonel-durum-envanteri-toad.pdf

Kaynaklar

Özkan, S., Demirhan, H., Ç?nar, ?. Ö., Sevil, Ü., ve Alata?, E. (2014). Antepartum Dönem Fonksiyonel Durum Envanterinin geçerlilik güvenilirlik çal??mas?. *Pamukkale T?p Dergisi*, *7*(2), 125-130.

Antepartum Dönem Fonksiyonel Durum Envanterinin Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Kaynak içerikte ölçek maddeleri listelenmemi?tir; sadece ölçe?in 44 maddeden olu?tu?u bilgisi mevcuttur. Ölçek maddeleri ve detayl? uygulama yönergeleri için lütfen Özkan ve arkada?lar?n?n (2014) orijinal bilimsel makalesine ba?vurunuz.

ARABPSYCHOLOGY.COM